

Kritériá na hodnotenie kvality edukačných publikácií pre všeobecne vzdelávacie vyučovacie predmety okrem cudzích jazykov a slovenského jazyka ako druhého jazyka pre priamy posudok a recenzný posudok

1. Súlad edukačnej publikácie so vzdelávacím štandardom ŠVP¹

¹Pozri POUČENIE.

Edukačná publikácia naplňuje ciele definované vo vyučovacom predmete, pre ktorý je určená.
Edukačná publikácia naplňuje výkonové štandardy pre tú časť vzdelávacích štandardov, pre ktorú je spracovaná (ročník, časť ročníka, viac ročníkov).
Edukačná publikácia naplňuje obsahové štandardov pre tú časť vzdelávacích štandardov, pre ktorú je spracovaná (ročník, časť ročníka, viac ročníkov).

Kritériá vzťahujúce sa na posudzovanie edukačných publikácií pre vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia, okrem cudzích jazykov a slovenského jazyka ako druhého jazyka
Komunikačná jazyková činnosť – počúvanie s porozumením – sa rozvíja prostredníctvom účelovo zameraných úloh vytvorených tak, aby v kontexte prezentovali príklady určitej komunikačnej situácie.
Komunikačná jazyková činnosť – čítanie s porozumením – sa rozvíja prostredníctvom textov, ktoré sú odstupňované podľa náročnosti, s cieľom podrobného či celkového porozumenia, alebo kvôli vyhľadávaniu špecifických informácií.
Komunikačná jazyková činnosť – ústny prejav – sa rozvíja prostredníctvom úloh, ktoré motivujú žiakov hovoriť a aktívne sa zapájať do komunikačnej situácie.
Komunikačná jazyková činnosť – písomný prejav – sa rozvíja prostredníctvom úloh odstupňovaných podľa náročnosti, ktoré umožňujú vytvárať štylisticky a žánrovo koherentné texty pre dosiahnutie konkrétnych komunikačných cieľov.

2. Didaktické kritériá

Edukačná publikácia poskytuje príležitosti na interdisciplinárne prepájanie obsahu vzdelávania a podporuje integráciu vzdelávacích obsahov.
Edukačná publikácia podporuje rozširovanie a prehĺbovanie vedomostí a zručností.
Edukačná publikácia ponúka učebné činnosti, ktoré podporujú všetky úrovne osvojovania vedomostí, zručností a spôsobilostí (vrátane vyšších kognitívnych procesov).
Učebné úlohy v edukačnej publikácii, ktoré umožňujú hodnotenie postupov učení a mieru osvojovania učiva, sú zamerané na všetky úrovne osvojovania vedomostí, zručností a spôsobilostí.
Edukačná publikácia podnecuje aplikáciu metód aktívneho učenia sa a používanie rôznorodých stratégií vyučovania.
Edukačná publikácia je v súlade s aktuálnymi poznatkami pedagogiky a didaktiky príslušnej vzdelávacej oblasti či vyučovacieho predmetu.
Edukačná publikácia je spracovaná tak, že zodpovedá vekovým a vývinovým schopnostiam žiakov, pre ktorých je určená.

3. Etické kritériá

Edukačná publikácia neobsahuje časti znevažujúce skupiny osôb z dôvodu pohlavia, národnosti, jazyka, viery a náboženstva, rasy, etnickej príslušnosti, farby pleti, pôvodu, sexuálnej orientácie, zdravotného znevýhodnenia.
--

Edukačná publikácia nepodporuje stereotypy, predsudky a nie je diskriminačná, texty a obrazový materiál nie sú manipulačné a diskriminačné.

Obsah edukačnej publikácie je prezentovaný empaticky, citlivo a ohľaduplne.

Edukačná publikácia vedie žiaka k osvojeniu si hodnotovo-kultúrneho rámca, etických hodnôt a postojov a reflektuje otvorenosť a rešpekt k rozmanitosti.

4. Jazykové kritériá

4.1. Edukačné publikácie vydávané v slovenskom jazyku a v jazyku národnostných menšín

Edukačná publikácia je napísaná v súlade so štandardami príslušného jazyka.

Odborná terminológia je v súlade s terminologickou konvenciou príslušnej vednej/odbornej disciplíny.
--

Edukačná publikácia používa skratky, značky, symboly štandardne používané v príslušnom jazyku a zaužívané jednotky merania a ich skratky.

Jazyk edukačnej publikácie je veku primeraný.

4.2. Preklad edukačných publikácií

Preklad edukačnej publikácie je vecne správny a korektný a zodpovedá štandardom jazyka, v ktorom je edukačná publikácia spracovaná.

Odborná terminológia v edukačnej publikácii je v súlade s terminologickou konvenciou príslušnej vednej/odbornej disciplíny v príslušnom jazyku.

Preklad edukačnej publikácie používa skratky, značky, symboly štandardne používané v príslušnom jazyku a zaužívané jednotky merania a ich skratky.
--

Jazykový preklad edukačnej publikácie je veku primeraný.
--

Preklad edukačnej publikácie je obsahovo identický s originálnou slovenskou verziou edukačnej publikácie.

Preklad edukačnej publikácie je významovo identický s originálnou slovenskou verziou edukačnej publikácie.
--

5. Vizuálne, grafické a technické kritériá

Vizuálny dizajn edukačnej publikácie motivuje žiakov k používaniu edukačnej publikácie a pomáha porozumeniu obsahu a organizácii práce s ňou.

Ilustračné a iné doplnkové grafické prvky edukačnej publikácie sú spracované tak, že neodvádzajú pozornosť od obsahu a nerozptyľujú žiakov.

Ilustračné a iné doplnkové grafické a dizajnové prvky edukačnej publikácie sú spracované kvalitne a majú zmysluplný obsah, ktorý sprevádza žiaka pri učení.

Edukačná publikácia používa veľkosť písma, medzery medzi riadkami a rozloženie textu, ktoré je primerané veku žiakov a ich potrebám.
--

Ak má edukačná publikácia elektronickú verziu, uplatňujú sa nasledujúce kritériá²
Edukačná publikácia je spracovaná v štandardnom formáte, ktorý umožňuje stiahnutie do zariadenia používateľa.
Obsah edukačnej publikácie sa zobrazuje v rovnakej kvalite na rôznych zariadeniach (smartfón, tablet, počítač).
Grafický dizajn, text, veľkosť písma sa zobrazujú kvalitne, dajú sa prispôbiť zobrazeniu používateľom.
Ak je obsah poskytovaný cez web, umožňuje sa jeho prístupnosť pre existujúce webové prehliadače.
Ak sa práca s elektronickou edukačnou publikáciou viaže na technologickú infraštruktúru výrobcu, je poskytnutý bezpečný prenosový kanál umožňujúci komunikáciu s obsahom elektronickej edukačnej publikácie. .

²Majú len informatívnu funkciu, nehodnotia sa.

6. Kritériá rešpektujúce špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiakov

Zamerané na ŠVVP:
Obsah edukačnej publikácie je v súlade s obsahom vzdelávania dieťaťa/žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (štátnym vzdelávacím programom alebo príslušným vzdelávacím programom).
Edukačná publikácia používa druh a veľkosť písma, medzery medzi riadkami a rozloženie textu zodpovedajúce špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám detí/žiakov.
Jazykové a štylistické spracovanie edukačnej publikácie rešpektuje špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby detí/žiakov (dĺžka viet, pojmový aparát, frekvencia odborných výrazov).
Elektronická forma edukačnej publikácie je prístupná pre čítačky obrazovky pre deti/žiakov so zrakovým postihnutím. ³
Zamerané na dieťa/žiaka:
Edukačná publikácia umožňuje diferenciaciu učenia sa v závislosti od potrieb dieťaťa/žiaka a zodpovedá psychologickým a fyziologickým osobitostiam a úrovni vývinu dieťaťa/žiaka.
Edukačná publikácia rozvíja jednotlivé úrovne myšlienkových operácií.
Edukačná publikácia rešpektuje požiadavku primeranosti obsahu, rozsahu a metód sprostredkovania učiva.
Edukačná publikácia podporuje rôzne formy práce v triede a rôznorodé stratégie a metódy učenia sa.
Edukačná publikácia podporuje činnosť žiaka prostredníctvom rôznych typov úloh a podporuje prácu s informačnými zdrojmi.
Edukačná publikácia obsahuje podnety na reflexiu, sebahodnotenie, vzájomné a skupinové hodnotenie žiakov.
Zamerané na sprostredkovanie obsahu:
Spracovanie edukačnej publikácie zohľadňuje viacero perspektív na prezentované témy, prepája s obsahmi iných vzdelávacích oblastí.
Edukačná publikácia predstavuje logicky usporiadaný a ucelený systém poznatkov, ktorý má gradačný charakter.
Obsah edukačnej publikácie reflektuje súčasný stav a vývoj vednej/odbornej disciplíny.
Odborné výrazy, jednotky merania, skratky, značky a symboly použité v edukačnej publikácii sú v súlade s terminológiou príslušnej vednej disciplíny a v správnom kontexte.
Obsah edukačnej publikácie je pravdivý, overiteľný a v súlade s moderným a aktuálnym stavom poznania v disciplíne, ktorú reprezentuje.

Farebné spracovanie edukačnej publikácie umožňuje ľahkú orientáciu, neodvádza pozornosť od obsahu a nerozptyľuje deti/žiacov, zjednodušuje prehľadnosť textu, pomáha porozumieť obsahu.
Edukačná publikácia obsahuje vizuálne prvky (obrázky, schémy, mapy, fotografie a iné), ktoré podporujú porozumenie obsahu.
Vizuálne prvky v edukačnej publikácii sú v dostatočne funkčnom a kvalitnom zobrazení (ostroť zobrazenia, farebnosť).
Elektronická verzia edukačnej publikácie je funkčná pre rôzne digitálne zariadenia.

³Spracovanie edukačnej publikácie do slovenského posunkového jazyka, prepis do Braillovho písma alebo iná vhodná forma pre žiakov so zdravotným znevýhodnením podľa § 13 ods. 7 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

7. Doplnujúce informácie o edukačnej publikácii⁴

K edukačnej publikácii existuje dostupný metodický materiál vysvetľujúci prácu s edukačnou publikáciou.
Väzba edukačnej publikácie je kvalitná a zaručuje viacročné používanie.
Tlačená verzia edukačnej publikácie má primeraný formát.
Edukačná publikácia má primeranú hmotnosť a neprispieva k preťaženiu školskej aktovky žiakov.
Edukačná publikácia je spracovaná na recyklovateľnom papieri.
Edukačná publikácia je spracovaná na dobre popisovateľnom papieri (perom aj ceruzkou).

⁴Majú len informatívnu funkciu, nehodnotia sa.

POUČENIE

Doložka nemôže byť vydaná edukačnej publikácii, ak nespĺňa požiadavku súladu edukačnej publikácie so štátnym vzdelávacím programom.

Doložka nemôže byť vydaná edukačnej publikácii, ktorá v položkách didaktických a etických kritérií získa hodnotenie 0.